

Van de levenscyclus van *Caligus lacustris* is aanzienlijk minder dan heel erg weinig bekend. Verdere waarnemingen zijn dus wel degelijk van belang. Mensen, die op enigerlei wijze, door liefhebberij of beroep, in aanraking komen met vissen, zouden wij dan ook in overweging willen geven uit te zien naar parasitaire copepoden. Waarnemingen of verzameld materiaal worden gaarne ingewacht: Zoölogisch Museum, Amsterdam, tel. K 20-50633. Naar het geconserveerde dier werd bijgaande tekening gemaakt, waarop enige details nader zijn aangeduid. Het exemplaar werd opgenomen in de collecties van het Zoölogisch Museum, Amsterdam, onder catalogusnummer Co. 100.207.

Samenvatting: De parasitaire Copepode *Caligus lacustris* Steenstrup & Lütken werd voor het eerst levend in ons land aangetroffen, en wel op de staart van de blankvoorn (*Leuciscus rutilus*), gevangen op 28 Sept. 1954 in een Amsterdamse stadsgracht bij een chloorgehalte van 0,09 $\frac{0}{100}$.
Amsterdam.

Jos Ruting
Jan H. Stock

Int. Rev. Gesamten Hydrobiol. & Hydrograph. 38, pp. 193—202.

Over het voorkomen van sporenkapsels bij *Leucobryum glaucum* in Nederland

In het Maart-nummer van *Natura* (52e jaarg., no. 3, 1955, p. 29) wijst prof. Van der Wijk in zijn artikel over Veenmossen op het zeldzaam voorkomen van sporenkapsels bij *Leucobryum glaucum*. Tegelijkertijd vraagt hij opgave van vondsten van kapsels bij deze soort.

Naar aanleiding hiervan heb ik het materiaal van *Leucobryum glaucum*, aanwezig in de Nederlandse collectie van het Rijksherbarium en in het herbarium van de Kon. Nederl. Botanische Vereniging, dat zich ook in het Rijksherbarium bevindt, eens nagezien, met het volgende resultaat.

In totaal zijn van genoemd mos in de beide herbaria 139 exemplaren uit Nederland aanwezig. Deze zijn afkomstig van zeer uiteenlopende vindplaatsen en verzameld door een groot aantal personen. De oudste exemplaren waarbij behoorlijke vindplaatsopgaven voorkomen, dateren van ca. 1840, de jongste zijn van zeer recente tijd. Bij al dit materiaal zijn slechts een 22-tal nummers, die sporenkapsels vertonen. Het zijn de volgende.

Gelderland.

1. Putten (Knüttel, Oct. 1866); 2. id. (Stolz, zonder datum); 3. id. (Hoogland Jan. 1944); 4. id. (exc. Leidse biol., Dec. 1949); 5. bij het Solse gat in het Sprieder bos (Hoogland, Jan. 1944); 6. Speulderbos, gem. Ermelo (Florschütz, Oct. 1926); 7. omgeving van Ermelo (Van Steenis, Mei 1927); 8. Gortelse bos, gem. Epe (V. d. Sande Lacoste, Oct. 1863); 9. id. (Barkman, April 1951); 10. Soerense bos, gem. Apeldoorn (Buse, zonder datum); 11. id. (exc. Ned. Botanische Ver., Aug. 1849); 12. Ucheler bos, gem. Apeldoorn (V. d. Sande Lacoste, Aug. 1854); 13. Ede (V. d. Sande Lacoste, Sept. 1845); 14. id. (Buse, „vroeg in het voorjaar”); 15. id. (Lako Mei 1899); 16. bij Zutfen, in gagevelden (Wttewaal, 1840); 17. Zeddam (De Haan, zonder datum).

Utrecht.

18. Amerongen (Dozy, Aug. 1847); 19. Zeisterbos (Brakman, Oct. 1915).

Noord-Holland.

20. Bloemendaal, duinbosje (Mevr. De Visser-Roelofs, 1926).

Zuid-Holland.

21. 's-Gravenhage, buitenplaats Schuddegeest (een oud exemplaar, zonder nadere gegevens).

Noord-Brabant.

22. Tussen Bergen-op-Zoom en Woensdrecht (Barkman, Nov. 1943).

Men ziet hieruit, dat vooral op de Veluwe sporenkapsels nogal eens zijn aangetroffen. Vijftien nummers van de opgesomde 22 stammen immers van daar. Nog opmerkelijker is, dat achttien der nummers afkomstig zijn uit het door Van Soest onderscheiden Gelders District, want behalve de vijftien genoemde van de Veluwe behoren ook de vondsten van Zutphen, Amerongen en Zeist tot dat plantengeografische district. Slechts een viertal exemplaren met kapsels zijn aanwezig, die buiten dit district werden aangetroffen, nl. bij Zeddam, Bloemendaal, Den Haag en Bergen-op-Zoom. Zeker is dit niet te wijten aan het feit, dat in het Gelderse district intensiever verzameld zou zijn dan elders. Een groot aantal der in de herbaria aanwezige exemplaren zonder sporenkapsels is immers van elders afkomstig. Moge dit alles voor de lezers van dit blad een aansporing zijn nog eens nader aandacht aan deze soort te besteden en te trachten een verklaring te vinden voor genoemde merkwaardige feiten. Spelen hier wellicht klimatologische factoren een rol? Immers van ons diluvium is het hoge deel van de Veluwe door de nabijheid van het IJsselmeer en door stuwingsregens het regenrijkst. Ik zou wat dit laatste betreft willen verwijzen naar een artikel van Barkman, gepubliceerd in het Ned. Kruidkundig Archief 54, 1947, p. 55—59, dat weliswaar handelt over de flora van het Bergerbos, maar waarin ook een aantal opmerkingen van algemene aard worden gemaakt.

Rijksherbarium, Leiden

S. J. van Ooststroom

Enkele gegevens over de boomklever

Toen ik 17 Mei 1955 in de Imbosch (Gld) vertoefde voor het verrichten van natuurhistorische waarnemingen, vond ik in een dode beuk twee boomholten, waarvan de bovenste door een kunstvaardig aangelegde leemwand tot de gewenste nestingang was vernatwd (zie pentekening, die de situatie ter plaatse weergeeft).

Bij nadere waarnemingen bleek deze nestholte door een boomklever te zijn bewoond.

De boomklever is het enige lid van de familie *Sittidae*.

De bovenzijde vanaf de snavel tot aan de staart is blauwgrijs, zwarte oogstreep, onderzijde geelachtig rood. Het is een standvogel. De boomklever geeft de voorkeur aan loofhoutbossen; doch ook in parken en boomgaarden treft men hem aan.